

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde buğday ve pamuk üreticilerinin artan üretim maliyetlerinin yanı sıra ürünlerini uygun koşullarda pazarlamakta, satış bedellerini zamanında tahsil etmekte ve ürünlerinin karşılığını almakta güçlük çektiği yönünde şikâyetler bulunmaktadır.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından 2026 yılı hububat alımlarında ürün bedellerinin teslimden itibaren 45 gün içerisinde ödeneceği açıklanmıştır. Bu taahhüdün fiilen yerine getirilip getirilmediği, ürün alımlarında karşılaşılan sorunlar ve üreticilerin pazarlama imkânlarının yeterliliği açıklığa kavuşturulmalıdır.

Anayasa'nın 45'inci maddesi uyarınca devlet, tarımsal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Bu bağlamda;

1. TMO tarafından 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında Şanlıurfa genelinde ve Suruç'ta üretim yapan çiftçilerden kaç ton buğday satın alınmıştır? Ürününü TMO'ya satan üretici sayısı, alımların toplam bedeli ve doğrudan alım ile lisanslı depolar üzerinden gerçekleştirilen alımların dağılımı yıllar itibarıyla nedir?
2. Aynı dönemde Şanlıurfa ve Suruç'ta kaç üretici randevu, alım kapasitesi, kalite, Çiftçi Kayıt Sistemi kayıtları veya diğer nedenlerle ürününü TMO'ya teslim edememiştir? Bu işlemlere ilişkin kaç itiraz yapılmış, kaç kabul edilmiş ve mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla hangi somut işlemler gerçekleştirilmiştir?
3. TMO'nun 2026 yılı için açıkladığı 45 günlük ödeme süresi, Şanlıurfa ve Suruç'taki üreticilerin tamamı bakımından yerine getirilmiş midir? 2023-2026 döneminde ürün teslimi ile ödeme arasında geçen ortalama ve en uzun süreler nedir? Açıklanan ödeme süresini aşan işlem sayısı, etkilenen çiftçi sayısı ve geciken toplam ödeme tutarı nedir? Gecikmeler nedeniyle yapılan şikâyetler üzerine hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?
4. Suruç'ta pamuk üreticilerinin ürünlerini doğrudan pazarlayabilmesi, ortak satış yapabilmesi ve depolama imkânlarından yararlanabilmesi amacıyla 2023-2026 döneminde üretici örgütlerine ve kooperatiflere ne kadar kamu desteği sağlanmıştır? Bu desteklerden kaç üretici yararlanmış, kaç ton pamuk ortak pazarlama veya depolama imkânlarından faydalanmış ve üreticilere sağlanan ekonomik katkı ne olmuştur?
5. Buğday ve pamuk üreticilerinin ürünlerini değerinin altında satmak zorunda kalmasını önlemek amacıyla Bakanlığınızca hangi alım, depolama, pazarlama ve gelir koruma mekanizmaları uygulanmaktadır? Suruç'ta bu uygulamalardan yararlanan üretici sayısı ve sağlanan toplam kaynak nedir? Ürün bedellerinin zamanında tahsil edilememesi ve pazarlama güçlükleri nedeniyle tespit edilen sorunların giderilmesine yönelik hangi somut tedbirler alınmıştır?